

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳ - ۱۲۹۱	پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۱۰/۶
تعداد صفحه: ۵	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ به وقت تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - دی ۱۴۰۴			
ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد)		
	نمره		

تاریخ ادبیات (۲ نمره)			
۱	پاسخ درست را از درون کمانک برگزینید.	الف) در دوره انقلاب اسلامی (قالب «غزل-مثنوی» - قالب بحر طویل) از نوآوری‌هایی است که در قالب‌های شعری صورت گرفت.	۰/۵
۲	این عبارت، درباره کدام شاعر دوره بیداری است؟	«فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود. وی سردبیری روزنامه مجلس را بر عهده داشت و در قصیده، بیشتر از قالب‌های دیگر طبع آزمایی کرده‌است.»	۰/۲۵
۳	کدام رمان، نوشته محمدباقر میرزا خسروی است؟	الف) داستان باستان □ ب) شمس‌الدین و قمر □ ج) شمس و طغرا □ د) تهران مخوف □	۰/۲۵
۴	شاعران دوره بازگشت از چه جهت اهمیت دارند؟	الف) زبان شعر را از حالت سستی اواخر سبک هندی نجات دادند. ب) باعث نوآوری و تکامل قابل توجهی در شعر شدند.	۰/۲۵
۵	پدیدآورندگان هر یک از آثار ستون «اول» را از ستون «دوم» انتخاب نمایید. (یک مورد اضافی است)	اول الف) حیدر بابایه سلام ب) همسایه‌ها دوم ۱) احمد محمود ۲) علی محمد افغانی ۳) محمدحسین شهریار	۰/۵
۶	در ادبیات دوره معاصر، کدام یک از گزینه‌های زیر مورد توجه قرار نگرفت؟	الف) نوآوری □ ب) اندیشه‌های باستان‌گرایی □ ج) گرایش به شعرهای ترجمه‌ای □ د) روی آوردن به سبک‌های خراسانی و عراقی □	۰/۲۵
سبک‌شناسی (۲ نمره)			
۷	درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص نمایید.	الف) مکتب‌های فلسفی و ادبی قرن نوزدهم و بیستم اروپا مانند رمانتیسم، در ادبیات داستانی دوره «معاصر تا انقلاب اسلامی»، حضوری آشکار و تأثیرگذار دارند. ب) از ویژگی‌های سطح ادبی شعر دوره بیداری، توجه به واژگان کهن است.	۰/۵
۸	واژگان متناسب با دین، جنگ، شهادت، ایثار و وطن‌دوستی در شعر و نثر کدام دوره بیشتر شد؟	۴۵	۰/۲۵
۹	جاهای خالی را با واژه‌های مناسب کامل کنید.	الف) در شعر دوره «معاصر تا انقلاب اسلامی»، علاوه بر قالب‌های سنتی، قالب نیمایی و پرکاربرد است. ب) اندیشه حاکم بر داستان‌های دهه اول پس از پیروزی انقلاب، ابتدا سیاسی و در مرحله بعد است.	۰/۵
۱۰	هر یک از عبارت‌های زیر، مربوط به کدام یک از سطوح (زبانی، ادبی، فکری) نثر دوره بیداری است؟	الف) ساختار و ترکیب دستوری کلام و جمله‌ها، درست‌تر می‌شود. ب) نثر فارسی، قید و بندهای نثر مصنوع و فنی را کنار می‌گذارد و گزارشی و ساده می‌شود.	۰/۵
۱۱	در بیت زیر، بخش مشخص‌شده، با کدام درون‌مایه شعر عصر بیداری ارتباط دارد؟	«یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران تنها به قفس ماند، هزاران همه رفتند»	۰/۲۵

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳ - ۱۲۱۹۱	پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۱۰/۶
تعداد صفحه: ۵	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ به وقت تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - دی ۱۴۰۴	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد)		
	نمره		

۱۹	با توجه به سروده زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. عیناً سوال من در <u>رسمه صفحه ۸۰</u> آن کیست که تقریر کند حال گدا را / در حضرت شاهی؟ کز غلغل بلبل چه خبر باد صبا را / جز ناله و آهی؟ (الف) سروده بالا در چه قالبی است؟ (ب) وزن و اوزن‌های مصراع‌های اول و دوم برابر هستند. ☐ درست ☐ نادرست	۰/۵
۲۰	یک شباهت و یک تفاوت سروده زیر را با شعر سنتی بنویسید. سوال ارزیابی صفحه ۷۱ سیگنال ۲۰ «میان مشرق و مغرب ندای محتضر یست / که گاه می‌گرید / من از ستاره دنباله‌دار می‌ترسم / که از کرانه مشرق، طلوع خواهد کرد.»	۰/۵
۲۱	با توجه به بیت «چون می‌روی بی من مرو، ای جان جان بی تن مرو / وز چشم من بیرون مشو، ای شعله تابان من»: (الف) وزن بیت از تکرار پایه (فاعلاتن - مستفعلن) به وجود آمده است. سوال ارزیابی صفحه ۷۳ سیگنال ۲۰ (ب) نام کامل بحر آن را بنویسید.	۰/۵
۲۲	وزن کدام مصراع در مقابل آن درست نوشته شده است؟ سوال خوراز ارزیابی صفحه ۱۲ سیگنال ۲۰ (الف) ای گنبد گیتی ای دماوند (مستفعل فاعلاتن فع لن) (ب) لختی بخند، خنده گل زیبا است (مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن)	۰/۲۵

زیبایی‌شناسی (۶ نمره)

۲۳	جاهای خالی را با واژه مناسب کامل کنید. (الف) در بیت «چون جام شفق موج زند خون به دل من / با این همه دور از تو مرا چهره زردی است»، قسمت مشخص شده، آرایه را پدید آورده است. <u>رسمه ۵۸</u> کتاب سیگنال ۲۰ (ب) سعدی در عبارت زیر، به کمک آرایه به بهترین شکل ارتباط بین کفر و فقر را نشان داده است. <u>کتاب سیگنال ۲۰</u> «درویش بی معرفت نیارآمد تا فقرش به کفر انجامد؛ «کاد الفقر أن یكون کفراً». <u>رسمه ۱۶</u> کتاب سیگنال ۲۰	۰/۵										
۲۴	برای هر یک از ابیات زیر در ستون «الف» آرایه مناسب را از ستون «ب» انتخاب کنید. (در ستون ب یک گزینه اضافی است). <table border="1"><thead><tr><th>الف</th><th>ب</th></tr></thead><tbody><tr><td>(الف) به سرو گفت کسی، میوه‌ای نمی‌آری؟ / جواب داد که آزادگان تهی دست‌اند</td><td>۱. حس آمیزی</td></tr><tr><td>(ب) خداوند لباس هراس و گرسنگی را به آنها چشاند.</td><td>۲. حسن تعلیل</td></tr><tr><td>(ج) در گران جان نکند پند و نصیحت تأثیر / پای خوابیده به فریاد نگردد بیدار</td><td>۳. اسلوب معادله</td></tr><tr><td></td><td>۴. لف و نشر</td></tr></tbody></table>	الف	ب	(الف) به سرو گفت کسی، میوه‌ای نمی‌آری؟ / جواب داد که آزادگان تهی دست‌اند	۱. حس آمیزی	(ب) خداوند لباس هراس و گرسنگی را به آنها چشاند.	۲. حسن تعلیل	(ج) در گران جان نکند پند و نصیحت تأثیر / پای خوابیده به فریاد نگردد بیدار	۳. اسلوب معادله		۴. لف و نشر	۰/۲۵
الف	ب											
(الف) به سرو گفت کسی، میوه‌ای نمی‌آری؟ / جواب داد که آزادگان تهی دست‌اند	۱. حس آمیزی											
(ب) خداوند لباس هراس و گرسنگی را به آنها چشاند.	۲. حسن تعلیل											
(ج) در گران جان نکند پند و نصیحت تأثیر / پای خوابیده به فریاد نگردد بیدار	۳. اسلوب معادله											
	۴. لف و نشر											

۲۵	روبه‌روی هر یک از آرایه‌های زیر، شماره بیت متناسب با آن را بنویسید. (یک بیت اضافه است). سوال ۱۹ ص ۶۲ (الف) ایهام: (ب) اسلوب معادله: (ج) حسن تعلیل: (۱) عجب نیست بر خاک اگر گل شکفت / که چندین گل اندام در خاک خفت (۲) چون شبنم افتاده بدم پیش آفتاب / مهرم به جان رسید و به عیوق بر شدم (۳) گریه دایم سیاهی را بُرد از بخت من / زاغ را بسیار باران نسازد پر سفید (۴) خانه زندان است و تنهایی ضلال / هر که چون سعدی گلستانیش نیست	۰/۲۵
۲۶	با توجه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. سوال ۱۰ صفحه ۶۲ سیگنال ۲۰ «گر هزار است بلبل این باغ همه را نغمه و ترانه یکی است» (الف) معنای مورد نظر و پذیرفتنی واژه هزار (عدد - بلبل) است. (ب) کلمه «هزار»، معنای دیگری هم دارد که اینجا مورد نظر نیست. این نکته، سبب خلق چه آرایه‌ای شده است؟	۰/۵

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳ - ۱۲۱۹۱		پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۱۰/۱۶
تعداد صفحه: ۵	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ به وقت تهران	نام و نام خانوادگی:	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایتارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - دی ۱۴۰۴			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد)			
نمره				

۰/۲۵	در کدام گزینه، حس آمیزی از گونه آمیختن حواس با امور ذهنی و انتزاعی است؟ الف) سپهبد پرستنده را گفت گرم سخن های شیرین به آوای نرم ب) آسمان فریبی آبی رنگ شد. در نامه صفحه ۷۶ سیگنال ۲۰	۲۷						
۰/۵	اغراق در کدام گزینه از نوع مدح (ستایش) و در کدام گزینه از نوع ذم (نکوهش) است؟ در نامه صفحه ۶۰ سیگنال ۲۰ الف) آن فرومایه هزار من سنگ برمی دارد و طاقت یک حرف نمی آرد. ب) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را از نازکی آزار رساند بدنش را	۲۸						
۰/۵	در بیت های زیر، نوع «اشارات تلمیحی» را از درون کمانک انتخاب کنید. الف) چون جواب احمق آمد خامشی / این درازی در سخن چون می کشی؟ (داستان - مثل) ب) نه خدا توانمش گفت، نه بشر توانمش خواند / متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را؟ (آیه - حدیث)	۲۹						
۰/۲۵	آرایه مناسب هر بیت را از داخل کمانک برگزینید. الف) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم / کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی (تضمین - تلمیح) ب) اینکه گاهی می زدم بر آب و آتش خویش را / روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع (متناقضی - تضاد) ج) آب آتش فروز، عشق آمد / آتش آب سوز، عشق آمد (تضاد - متناقضی)	۳۰						
۰/۵	در بیت «هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو / باید که سپر باشد پیش همه پیکان ها»؛ واژه در همنشینی با واژه های سپر و پیکان، آرایه را به وجود آورده است. در نامه صفحه ۱۵ سیگنال ۲۰	۳۱						
۰/۵	با توجه به آرایه لف و نشر، جدول زیر را کامل کنید. عیناً سوال ۱ صفحه ۳۶ سیگنال ۲۰ افروختن و سوختن و جامه دیدن پروانه ز من شمع ز من گل ز من آموخت	۳۲						
	<table border="1"><tr><td>لف ها</td><td>نشر ها</td></tr><tr><td>سوختن</td><td>الف)</td></tr><tr><td>ب)</td><td>گل</td></tr></table>	لف ها	نشر ها	سوختن	الف)	ب)	گل	
لف ها	نشر ها							
سوختن	الف)							
ب)	گل							
۰/۵	با توجه به ابیات زیر، پاسخ دهید. بیت الف و ب در خور از یابی صفحه ۳۶ سیگنال ۲۰ ۱) هر چه جز بار غمت بر دل مسکین من است برود از دل من، وز دل من آن نرود ۲) فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی اگر می دید معراج ز پا افتادن ما را الف) شاعر در کدام بیت، توانسته است تضاد را در یک امر به شیوه هنرمندانه به کار ببرد؟ ب) در کدام بیت تقابل معنایی واژه ها در دو امر، موسیقی معنوی پدید آورده است؟	۳۳						
نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)								
۱	بیت های زیر را بخوانید و سپس به پرسش ها جواب دهید. در نامه صفحه ۳۳ سیگنال ۲۰ ساحل افتاده گفت: گر چه بسی زیستم هیچ نه معلوم شد آه که من چیستم موج ز خود رفته ای تیز خرامید و گفت: هستم اگر می روم، گر نروم، نیستم الف) یک تضاد بیابید و آن را بنویسید. ب) در این سروده، واژه نماد نومید و ایستایی و واژه نماد امیدواری و پویایی است. ج) کدام ویژگی زبانی در این شعر به چشم نمی خورد؟ ۱) کاربرد واژه های کهن ۲) کوتاهی جملات ۳) سادگی و روانی کلام ۴) فراوانی واژه های عربی	۳۴						

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳ - ۱۲۱۹۱		پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۱۰/۱۶
تعداد صفحه: ۵	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ به وقت تهران	نام و نام خانوادگی:	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - دی ۱۴۰۴				
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش		Azmoon.medu.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد)			
نمره				

۳۵	سروده زیر بخشی از شعر «زمستان» مهدی اخوان ثالث است. با توجه به آن، به پرسش‌ها پاسخ دهید. عیناً سوال ۲۱ صفحه ۹۱ «سلامت را نمی‌خواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است / کسی سر برنیارد کرد پاسخ گفتن و دیدار یاران را / نگه جز پیش پا را دید نتواند / که ره تاریک و لغزان است / و گر دست محبت سوی کس یازی، / به اکراه آورد دست از بغل بیرون / که سرما سخت سوزان است» الف) «سر برنیارد» و «یازی»، کدام ویژگی زبانی شعر را بیان می‌کند؟ ب) قالب این شعر چیست؟ *** پاسخ درست سؤالات زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید. ج) کاربردهای سبک (عراقی - خراسانی)، از ویژگی‌های این شعر است. د) شاعر مسائل (اجتماعی - عاشقانه) را در شعر خود منعکس می‌کند.	۱
۳۶	متن زیر را بخوانید و سپس به پرسش‌ها پاسخ دهید. خود از یابی ص ۱۵۶ و ص ۲۶ سگنال ۲۰ «این تنگ‌عیشی برای او (مولوی) نوعی ریاضت نفسانی بود؛ ناشی از خست و خشک‌دستی نبود. از زندگی فقط به قدر ضرورت تمتع می‌برد. بیش از قدر ضرورت را موجب دور افتادن از خط سیر روحانی خویش می‌یافت.» الف) دو ویژگی اخلاقی را که نویسنده برای شخصیت اصلی برشمرده است، بنویسید. ب) این متن در چه قالبی نوشته شده است؟ ج) در جمله آخر، حسن تعلیل وجود دارد. ۱) سفرنامه ☐ ۲) زندگی‌نامه ☐ درست ☐ نادرست ☐	۱
۳۷	با توجه به متن: عیناً سوال ۲۶ صفحه ۹۱ - سوال ۳۸ صفحه ۹۶ سگنال ۲۰ «اکنون مدت دو سال افزون است که نه از آن طرف بریدی و سلامی و نه از این جانب قاصدی و پیامی، طایر مکاتبات را پر بسته و کلبه مراودات را در بسته...» الف) کدام یک از ویژگی‌های زیر در مورد این متن نادرست است؟ ۱) وجود کلمات متضاد و مترادف ☐ ۲) بهره‌گیری از کلمات عربی ☐ ۳) حذف فعل ☐ ۴) وجود واژگان فرنگی ☐ ب) در این متن، واژه «پر» با واژه و همچنین واژه «کلبه» با واژه آرایه مراعات نظیر ایجاد می‌کند. ج) درون مایه اصلی این متن چیست؟	۱
جمع نمره	موفق باشید	۲۰